MIK, Provtagningsinstruktion CEM

Provtagning avseende Contagious equine metritis (CEM), smittsam livmoderinflammation hos häst

OBS! Ansvarig veterinär bör alltid kontrollera gällande bestämmelser eller författningar inför provtagning eftersom författningar och avelsförbundens regler kan ha uppdaterats.

PROVTAGNINGSMATERIEL

Färdiga provtagningskit inklusive remiss kan beställas på vår hemsida, på telefon 018-67 43 00 eller via e-post till order@sva.se. Tänk på att Amies kolade transportmedium har begränsad hållbarhet.

Sto, ej dräktigt

PCR: 3 ESwab ™ och 1 lång uterusprovtagare

OBS! Provtagningsmaterialet är för tre provtagningsställen. För transport av uterusprovtagaren kasseras en ESwab ™ -pinne och uterusprovtagaren stoppas i mediet.

Odling: 2 korta provtagningspinnar och 1 lång uterusprovtagare. Till samtliga pinnar används medföljande Amies kolade transportmedium.

Allmän bakteriologisk undersökning av uterusprovet kan utföras från samma provtagningspinne som tagits för CEM- undersökning och begärs på samma remiss.

Dräktigt sto

PCR: 2 ESwab ™

Odling: 2 korta provtagningspinnar. Till samtliga pinnar används medföljande Amies kolade transportmedium.

Hingst

PCR: 3 ESwab ™ (+ ett sterilt rör vid analys av sperma-prov)

OBS! För hingstar vars sperma ska användas inom övriga EU medger inte förordningen **(EU) 2020/686** att ESwab ™ används vid PCR, istället ska prover placeras i ett transportmedium med aktivt kol (tex Amies kolade medium).

Om CEM-undersökning önskas av sperma behövs även ett sterilt rör, ange detta vid beställning av provtagningsmaterial.

Odling: 3 korta provtagningspinnar med Amies kolade transportmedium. Observera att USA kan kräva 4 pinnar.

Om odling önskas för sperma krävs ytterligare en provtagningspinne, ange detta vid beställning av provtagningsmaterial.

BESKRIVNING AV PROVTAGNING

All provtagning för CEM måste utföras av veterinär.

Provtagning av sto för CEM

Om hästen genomgått en antimikrobiell behandling ska prover inte tas förrän det gått minst 7 dagar (systemisk behandling) eller 21 dagar (lokal behandling).

Svenska bestämmelser (observera att andra länders bestämmelser kan skilja sig från de svenska):

- Fossa clitoridis – använd den stora svabben
- Centrala sinus clitoridis – använd den mindre svabben
- Cervix portio (endast ej dräktiga ston) – använd uterusprovtagaren och lägg i medskickat medium (e-svabbens medium för PCR om det inte är PCR-test av sto som lämnar embryon eller oocyter då det ska vara amies kolade medium; och alltid amies kolade medium för odling)

Den amerikanska myndigheten USDA har bestämmelser för import av hästar från bl a Sverige., och hästar ska provtas för CEM inför resan samt efter ankomst i landet. I USA har angetts följande provtagningsställen för ston vad gäller CEM, kontrollera vad som gäller:

- Fossa clitoridis – använd den stora svabben
- Sinus clitoridis (samtliga sinusiteter, öppningarna till dessa är på dorsala klitoris, där den centrala vanligen alltid finns, medan det kan finnas ingen eller flera laterala sinusiteter, och tanken är att de öppningar som finns ska svabbas) – använd den mindre svabben
- Distala cervix eller endometrium (ej dräktiga ston) – använd uterusprovtagaren och lägg i medskickat medium (e-svabbens medium för PCR och amies kolade medium för odling)

Amerikanska provtagningsinstruktioner finns beskrivna från Cornell University.

Klitorisområdet kan friläggas genom att med en behandskad hand sära på de yttre blygdläpparna. E-swab för PCR behöver inte fuktas, men om odling ska ske kan provtagningspinnen fuktas i transportmediet innan provet tas.

Se bilder nedan hur man ska rikta provtagningspinnen vid provtagningen från de yttre könsdelarna.

CEM-bakterien, *Taylorella equigenitalis*, kan ofta isoleras från sekretet som finns i den centrala sinus clitoridis.

Provtagning från fossa clitoridis.
Foto: Anne-Marie Dalin/SLU

Provtagning från centrala sinus clitoridis.
Foto: Anne-Marie Dalin/SLU

Provtagning av hingst för CEM

Om hästen genomgått en antimikrobiell behandling ska prover inte tas förrän det gått minst 7 dagar (systemisk behandling) eller 21 dagar (lokal behandling).

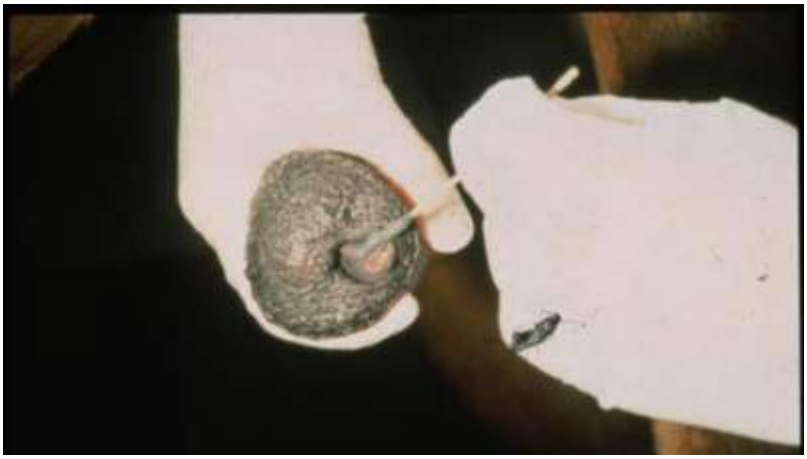
Svenska bestämmelser (observera att olika länders bestämmelser kan skilja sig):

- Fossa urethralis
- Uretramynning
- Penisskaft/preputium

Den amerikanska myndigheten USDA anger till exempel följande provtagningsställen: för hingstar:.

- Preputium
- Fossa glandis
- Sinus urethralis
- Uretramynning

Amerikanska provtagningsinstruktioner finns beskrivna från Cornell University.

Provtagning i fossa urethralis. Foto: Anne-Marie Dalin/SLU

Provtagning i urethramynning. Foto: Anne-Marie Dalin/SLU

Om analys av sperma önskas skicka då in minst 0,1 ml sperma i ett sterilt provrör till labbet

---

TRANSPORT AV PROV

Märk varje prov med hästens namn och provtagningsställe.

Använd rätt remiss beroende på provtagningens syfte:

- Remiss CEM- PCR-undersökning (ej export) (endast PCR)
- Remiss för provtagning häst för export/import
- Särskild remiss för CEM screening Islandshäst 2025 med en förenklad analys till ett subventionerat pris för islandshästar 2025. Kan inte användas för seminhingst eller exportintyg.

Fyll i samtliga begärda uppgifter inklusive **avläst chipnummer** och **anläggningens registreringsnummer** (fd PPN). Provtagande veterinärs **underskrift och namnförtydligande** skall finnas med på remissen.

Ange **datum och tidpunkt** för provtagning, eftersom prover som är för gamla inte kan analyseras och för att exakta tidpunkter kan behövas i exportintyg.

Om kopia på analysresultatet ska skickas till en avelsorganisation måste aktuellt förbund som hästen är registrerad i anges på remissen (Svensk Travsport, Svenska Galoppförbundet, SIF Avel, eller Svenska Hästavelsförbundet/SH-ansluten förening för övriga raser).

Proven kan sändas väl emballerade som brev. För mer om hur du packar och skickar provet se SVAs hemsida.

Vid odling är CEM-bakterien svårisolerad. Det är därför viktigt att transportmediet inte fryser och proverna måste komma in till SVA inom helst 24 och senast 48 timmar efter provtagning – observera att provtagningstidpunkt måste anges på remissen.

Prover som är tagna eller transporterade till SVA på ett felaktigt sätt eller under för lång tid kommer inte att odlas utan omprov måste då göras.

Provet odlas i normala fall i sju dygn (undantag görs vid export till vissa länder). Önskas längre odling än sju dygn måste detta tydligt anges på remissen.